
ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Brandýs nad Labem

ČÍSLO 3

BŘEZEN 2020

Úvodní slovo P. Josefa Hurta

Měsíc březen je tradičně spjat s časem půstu, kázně a také se sv. Josefem a svátkem učitelů. I sekulární společnost hledá cestu ke kázni a zralosti. Formy jsou různé. Může to být suchý únor, může to být kázeň a střídmost k používání přírodních zdrojů nebo zodpovědné chování k jídlu a přerozdělování toho, co zůstane v restauracích nebo supermarketech těm, kteří jsou v nouzi.

Svátek učitelů připomíná zodpovědnou roli učitelů. Zaujala mě slova papeže Františka, které pronesl minulý týden ke kongregaci pro výchovu: „Obracím se s výzvou na všechny nositele odpovědnosti na politické, administrativní, náboženské a výchovné rovině, aby opětovně utvořili výchovné společenství. Cílem našeho shromáždění nebude vypracování nějakých programů, nýbrž vykročení společným krokem, abychom vyvinuli úsilí pro mladé generace a spolu s nimi a vrátili se k zápalu pro výchovu, která by byla otevřenější a inkluzivnější, schopná trpělivě naslouchat, vést konstruktivní dialog a vzájemně se chápat.“

Takový cíl může být hodně ambiciózní. Zkusme se v době postu zamýšlet nad tím, jaký je cíl výchovy naší sekulární společnosti, naší křesťanské výchovy, našich rodin a jaké jsou výsledky. Mnoho ukazatelů říká, že doba, ve které žijeme, má nové nároky. Rozvoj elektronických medií přináší velké výzvy nejen pro mladou generaci, ale také pro ty, kteří mají vliv a odpovědnost za výchovu.

Papež František říká velmi inspirativním způsobem, že „Jádrem výchovy je člověk v jeho celistvosti, jehož má přivést k poznání sebe sama, společného domova, ve kterém se odvíjí jeho život, a především k odkrytí bratrství jako vztahu, z něhož se vyvozuje multikulturní skladba lidstva, jež je zdrojem vzájemného obohacení.“ Toto výchovné směřování obnovuje „ekologickou rovnováhu na různých úrovních: na vnitřní úrovni ve vztahu k sobě samým, na úrovni solidarity s druhými, na přirozené úrovni ve vztahu se všemi živými bytostmi a na duchovní úrovni ve vztahu k Bohu.“

Oznámení

Postní duchovní obnova

Zveme všechny farníky na *postní duchovní obnovu* v sobotu 7.3. od 9 do 12 h. Povede ji P. Kliment Mikulka, OP, a bude zakončena mší svatou.

Křížová cesta

Zveme na společnou modlitbu *Křížové cesty* každý postní pátek od 17.30 v kostele Obrácení sv. Pavla. Páteční mše od 18 h. budou v kostele, ostatní všednodenní mše budou až do odvolání slouženy na faře.

Hudební rozjímání a bohoslužba slova

Soubor Ensemble Media Vita pod vedením Mariky Pečené uvede *v sobotu 21.3. od 18 h.* dílo J.S. Bacha „*Bůh zná ten nejlepší čas*“ s rozjímáním a bohoslužbou slova, kterou povede Josef Hurt a Jan Pečený.

Dětská mše

Mše svatá pro děti bude 8.3. od 10.30 v Brandýse (navíc k pravidelné mši v 8.30).

Klub duchovní četby

Klub duchovní četby se sejde v úterý 3.3., 17.3. a 31.3. od 19.15 na brandýské faře. Všichni farníci jsou srdečně zváni.

Manželské exercicie

V úterý 10.3. a 24.3. od 19.30 se konají na faře svatoignácké *manželské exercicie* s modlitbou, meditací a sv. přijímáním.

Spolčo

Březnové termíny schůzek *farního společenství mládeže*: neděle 8. a 22.3. od 17 h. na faře — zváni jsou všichni mladí od 6. třídy.

Výlet pro děti

Další *sobotní výlet* se uskuteční 14.3. Projedeme do Mníšku pod Brdy, kde se projdeme po poutním areálu Skalka a okolí. Sraz bude v 8.45 na náměstí v Brandýse. Návrat v 18.00 tamtéž. S sebou: jídlo a pití na celý den, dostatečně teplé turistické oblečení, pláštěnku a 40 Kč na jízdné. Následující výlety jsou plánovány na 18.4., 16.5. a 13.6.

Adorace v Toušeni

Zveme na pravidelnou tichou *adoraci Nejsvětější Svátosti* každou neděli od 19 do 20 h. v Toušeni.

Modlitby matek

Zveme maminky z naší farnosti ke společné *modlitbě růžence* ve čtvrtek 19.3. ve 20 h. na faře.

Liturgický kalendář

Čtvrtek 19. března

Slavnost sv. Josefa

Středa 25. března

Slavnost Zvěstování Páně

Paní Marie Plchová, 97 let

Žila už několik let u příbuzných ve Strančicích, ale stále patřila k nám. Od 90. let převzala po Mladě péči o oltářní plátna a výzdobu kostela. Na farní zahradě pro kostel pěstovala s velikou láskou květiny. Byla to její záliba i radost. Zachraňovat a vypěstovat mnohé. I lilie, zvonky a milované růže. Krásně o nich vyprávěla. Zvláště stará zachráněná odrůda žlutě kvetoucí růže „Edvard Beneš“ byla jejím miláčkem a chloubou.

Pomaloučku jsem jí přebírala z rukou ta oltářní plátna i řád k zacházení s nimi. A starost o květiny kolem oltáře. Měly jsme spolu krásný „čas zasvěcování“. Marie se občas jemně dotkla vzpomínek na svůj život. Radost z možnosti konečně volně žít ve víře ji viditelně prozařovala. Milá, něžná a usměvavá stará paní. Patřila do pevného kroužku nejbližších návštěvníků bohoslužeb. Všechna setkávání. A těch nejmilejších – „pomissových povídanek“ před kostelem ... jednou takhle bylo větrno a bělovlasá paní Marie si starostlivě povzddechla: „Já asi vypadám, jako pampeliška!“

Ano, naše krásná pampeliško Marie.

Teď ale zavál vánek vůle Boží.

„Kůry andělské tě uzpívejtež!“ (Hamlet)

Jožka Janáková

Předjarní

Pěnkavčí trylek
mokrý vzlyk
prokřehlí ptačí žebračkové
na větvích pořezaných

Je večer, sobota a svátek

Jen jaro nejde

Na hospodě tu vánoční řetěz rozsvítí

leží sních

a jaru skřípky zvlhly

ledovou vodou na dlaních

Jožka Janáková

Rozhovor s Marikou Pečenou

Odkud se vzal tvůj zájem o duchovní hudbu?

Kdy poprvé do mého života vstoupila vědomě hudba duchovní, jako znějící svědectví náboženské zkušenosti, si úplně přesně nevybavím. Ale je několik momentů, které tuto cestu lemují. Nepochá-

zím z rodiny, v níž bylo aktivně žité křesťanství, ačkoliv jeho stopy byly zřetelné v křížcích na zdi i jinde. Rodina nebyla v generaci mých rodičů hudebně vzdělaná a hru na klavír jsem si vyvzdorovala až po několika letech mlácení do dětského piánka z hračkářství, když už to se

mnou nemohli vydržet.

Konvertovala jsem v dospívání, ještě před sametovou revolucí. V určitém smyslu je pro mě dodnes veškerá hudba, zejména klasická, nadzemskou zkušeností a nevnímám zvláštní oddělenost podstaty. Hlubokým duchovním zážitkem může být i poslech Bachových Goldbergových variací, přestože nebyly napsané pro kostel. Poprvé jsem si uvědomila něco navíc při poslechu Mozartova Requiem ve Formanově filmu Amadeus, to mi bylo asi 13 let. Od té doby jsem cíleně hledala podobné skladby, což ale v socialismu pro školní dítě na vesnici nebylo zvláště dostupné. Naštěstí tu byl rozhlas na středních vlnách, kde se dalo z Rakouska či Německa pochyvat to, co české stanice nevysílaly. Na přelomu 80. a 90. let jsem docházela do ondřejovské farnosti, kde byla dlouhá tradice provádění České mše vánoční Jakuba Jana Ryby místními muzikanty. V této době už jsem jasně rozlišovala hudbu psanou pro liturgické příležitosti. Na Rybovkách jsem hrála asi 25 let na varhany. Významným zlomem byl pro mě v 90. letech vstup do Bach Collegia Praha. V té době to byl na české poměry nevšední soubor blízky tradici Helmutha Rillinga. Založil a vedl je český muzikolog, dirigent a varhaník Vladimír Novák. Vladimír ve mě poprvé rozpoznal významnější hudební nadání, oslovil mě, přivedl k vedení sboru a naučil mě vyhledávat a spartovat (přepisovat do moderní notace) hudbu z rukopisů 18. století. V Bach Collegiu jsem měla možnost připravit sbor na provedení některých Bachových kantát, mší od Mozarta, Haydna, Říhovského a dalších. Po několika letech v Bach Collegiu jsem se osmělila a s pár přáteli založila

vlastní sbor, Collegium 419, ale to už je jiná kapitola...

Na které hudební aktivity nejvíce vzpomínáš? Které ti nejvíce přirostly k srdci?

Od 90. let se pohybuji v duchovní hudbě a hudbě komorní. 90. léta v Čechách znamenala i významný nástup historicky poučené interpretace staré hudby, kdy skladby hrajeme na dobové nástroje nebo jejich kopie (např. violy da gamba) a v pramenech hledáme, jak se dříve pracovalo s tempy, ozdobami apod. Působím jako ansámblový zpěvák, sbormistr a dirigent, hraji na klávesové nástroje. Dosud si doplňuji vzdělání. V roce 1998 jsem založila sbor Collegium 419 a vedla jej 9 let. V Čechách to byl první pravidelný sbor zaměřený na historicky poučenou interpretaci staré duchovní hudby. Řada z původních členů dnes zpívá v souborech Collegium Floreum (Musica Florea), několik též v Collegiu 1704. Uvedli jsme mj. novodobou premiéru Responsorií Jakuba Jana Ryby, kantáty od Dietricha Buxtehudeho, moteta od Johanna Sebastian Bacha a další. Převratnou zkušeností bylo nastudování Schützových Musicalische Exequien. Hudba k Odcházení vykládá luterskou perspektivu smrti v 17. století. Heinrich Posthumus von Reuss, pro nějž byla skladba Heinrichem Schützem v 17. století napsána, si nechal na rakev vyřýt citáty z Bible. Nejvýraznější kontrast mezi fyzickou smrtí a věčným životem je umístěn nad nejvzdálenějšími částmi rakve – nad hlavou (*Žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. Když takto žijeme a umíráme, naležíme Pánu.* [Řím 14,8]) a nad nohama (*Jdi, můj lide, do komnaty a zavři za sebou.* [Iz 26,20]). Tyto a další texty Schütz

v Exequiích zhudebnil... Také setkání s odkazem arménského světce a mystika 10. století, Řehoře z Nareka, bylo převratné. Rusko-německý skladatel Alfred Schnittke zkomponoval na jeho texty ze 3. kapitoly Knihy nářků úchvatný „Koncert pro sbor“. V Praze zazněl novodobě poprvé v roce 2010 v podání Pražských pěvců, iniciovala jsem pak několik repríz. Všechny tyto zkušenosti byly inspirací pro činnost ve Společnosti pro duchovní hudbu (SDH), pod jejíž patronací jsme založili spolu s europoslancem Pavlem Svobodou mezinárodní letní školu duchovní hudby Convivium, probíhající každoročně až dodnes. Několik ročníků Convivia jsem vedla. Mezi lektory Convivia byl opakovaně též Stanislav Předota. Dalším projektem byl festival duchovního umění v želivském klášteře, Musica Figurata a cyklus Postní pátky, ale to už je opět jiný příběh...

A jak se ti líbí v Brandýse?

Brandýs vstoupil do mého hudebního i duchovního života trochu neplánovaně, ale o to více radosti přináší. Pocházím ze sousední farnosti, ale vzhledem k časům bohoslužeb jsme docházeli spíše do Sadské. Okolní kostely jsou varhanicky „obsloužené“, příležitostně jsem zastupovala pouze v Sadské. V dnešní době hrají v kostelích převážně lidé, pro které je to srdeční záležitost (tak jako i pro mě); přijít někam na kůr bez pozvání je téma citlivé, a proto jsem se nikde příliš neabízela. Předností Brandýsa je živá, aktivní, zpívající a kulturně založená farnost. Nesmírně zajímavý je kostel Obrácení sv. Pavla, hodnotná renesanční stavba s nádhernou barokní farou s velkou zahradou – místo má silný genius

loci. Sousedství starého města, zámku spjatého s životními osudy Habsburků a svazek se Starou Boleslaví, kam se vrátila ikona Staroboleslavské Madony ochraňující české země, to vše je posvěcením pro každého přítomného. Šťěstím pro hudebníka je též aktivní hudební život ve městě – dva fungující sbory a koncertní cyklus Přátel komorní hudby vyznačující se vysokou uměleckou úrovní a kvalitní dramaturgií.

Varhany v kostele Obrácení sv. Pavla pocházejí z přelomu 19. a 20. století. Jedná se o v té době nově postavené varhany od varhanáře Bohumila Paštiky ze Staré Boleslavi, běžný dvoumanuálový nástroj s pedálem, 18 rejstříků. V traktuře je použita Barkerova páka. Současný stav je výsledkem pokusu o opravu nástroje. Postup prací se v posledních letech prakticky zastavil především kvůli nedostatku významnějších financí. Varhany jsou dnes z větší části rozebrané, pištaly dané stranou k postupným opravám (včetně pedálových pišťal). Hraje se pouze na 1. manuál, v provozu je pouze 5 rejstříků. Tento stav neumožňuje využití původní dispozice, zvukově nedostačuje ani pro kvalitní doprovod bohoslužeb. Určitá východiska jsou, jejich diskuse však přesahuje rámec tohoto rozhovoru.

Vážím si příležitosti hrát při bohoslužbách v brandýském kostele, jakož i vstřícného a kultivovaného prostředí, které umožňuje liturgii obohatit některými méně známými hodnotnými sakrálními skladbami. Na sobotu 21. března připravujeme v kostele Obrácení sv. Pavla hudební rozjímání s bohoslužbou slova. Bude provedena Bachova kantáta „*Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit*“ (Bůh zná

ten nejlepší čas) pro čtyři sólové hlasy, dvě flétny, dvě violy da gamba a varhanní pozitiv. Skladba má 8 částí a trvá asi 25 minut. V neděli 29. března zazní při dopolední bohoslužbě 1. Lamentace Jana Dismase Zelnky pro sólový bas, hoboj, flétnu, dvoje housle a basso continuo.

Basový part přednese v obou projektech Vojtěch Vančura. Všechny srdečně zvu a ještě jednou děkuji za možnost tato krásná duchovní díla uskutečnit v jejich původním bohoslužebném rámci.

Josef Hurt

První sobotní výlet

V sobotu 8. února jsme v rámci farního společenství mládeže zahájili tradici pravidelných sobotních výletů pro děti. Na boleslavském nádraží se sešlo osm dětí plus tři vedoucí. Jeli jsme do Litoměřic, odkud jsme šli na blízký skalní útvar. Podle některých skála svým tvarem připomíná kočku, podle jiných sovu. Nevěděli jsme tedy, co nás na místě čeká. Jakmile jsme ale asi po hodině chození, brodění se bahnitou polní cestou, hraní her, obdivování krajiny zahalené v mlze a povídání si ke skále došli, bylo jasno: uviděli jsme Kočku. Neměla sice zřetelný ocas, nelovila myši ani nemňoukala, měla zato vysprejované velké kočičí oči, nos i tlamu se zuby. Tento zdatný neznámý sprejer tak navždy ukončil spory o správné určení živočišné třídy i čeledi této skály.

Po prohlédnutí Kočky (holky v ní dokonce našly jeskyňku se schovaným tajným dopisem) a poobědvání u ní, přírodně na ní, jsme se začali pomalu vracet do Litoměřic, tentokrát ne středem, ale jen krajem pole, takže naše boty byly teď asi o půl tíhy bahna lehčí. Cestou jsme si zase dělali přestávky na hraní her.

V Litoměřicích nám do odjezdu vlaku zbývalo ještě dost času, a tak jsme nahlédli do hradního nádvoří a hlavně jsme zjistili, že na litoměřickém náměstí je

oslava masopustu a jsou zde živá zvířata (morčata, králíci, kuň, koza, lama a vepř Pepa), která se smí hladit a ke kterým se smí vcházet do ohrádky. A tak jsme tam strávili skoro celý čas zbývající do odjezdu vlaku. Po příjemně strávené cestě vlakem se rodičům čekajícím na nádraží vrátily živé, zdravé, provětrané, značně ubahněné, asi trochu unavené, ale šťastné děti.

Myslím, že se první výlet povedl, a proto srdečně zve všechny děti i s jejich kamarády na další sobotní výlety, které se uskuteční 14. března, 18. dubna, 16. května. a 13. června. Na výlety vždy jezdí alespoň dva plnoletí mládežníci plus další nepnoletí dobrovolníci-pomocníci, kromě chození (nepříliš namáhavého) a objevování krás krajiny nebo zajímavostí měst děti na výletech čekají hry, spousta legrace a poznání nových kamarádů.

Cecilka Linková

Katarina Holcová: Po škole u svojich detí

Zase bol jeden obyčajný deň. Dcéra bola vzorovo mrzutá. Ani som nemusela pozerat' do novín, aby som poznala, že na dnes je tá najhoršia biometeorologická predpoveď. Potrebovali sme sa rýchlo obliecť a ísť pre jej sestry do školy a do škôlky. Potrebovali sme tam prísť načas a to je situácia, ktorú mrzuté malé deti vedia neomylné využiť.

„Nechaj ma, ja sama,“ zaprotestovalo dieťa, keď som sa snažila urýchliť slimačích zápas s kusmi oblečenia a pomôcť jej. Milá, malinká detská ručička ma rázne odstrčila a skrivené urazené ústočká dodali: „Ja už to viem.“

„No tak dobre, ale zrýchli to.“

Boj s ponožkami bol ale viditeľne prehratý. Do tak malého otvoru sa nazlostená noha nemôže nikdy trafiť.

„Pomôž mi ty,“ ozvalo sa rezolútne z detských ústočiek. To vám je náhla zmena. Ale rázny rozkaz musím zmierniť. „Tomu nerozumiem,“ skúšam hrať hluchého a nechápavého. „Ty mi musíš pomôcť,“ pridal hlások na intenzite: „Pozri, ako to neviem.“

Hlások naberal ešte viac na intenzite, ponožky lietali po izbe, nožičky dupali, líčka červeneli od zlosti. „Ale ja takému kriku nerozumiem,“ pokračujem v hre na nechápavého. „Mami, prosím.“ „No vidíš, tak takto už rozumiem.“

Pomôžem jej s oblečením a ako veľké kamarátky vyjdeme z domu. V električke sa ozve: „Prosím, vezmi ma na kolená.“ Poteší ma to 'prosím', aj to, že chce ku mne na kolená. Rozprávame si rozprávku

a je nám spolu pekne.

Lenže na ceste do školy sú ešte schody. Chcem ju podržať za ruku, pretože viem, že ešte niekedy zo schodov padá. Natahujem k nej dlaň. To, čo nasledovalo, som už dnes videla a počula: „Nechcem ruku, ja sama,“ ústočká sa krivia a dodávajú: „Ja som už veľká, ja to viem.“

A zase začíname od začiatku. Kolký krát? Po troch schodoch padá. Krik sa stupňuje a ozve sa výčitka: „Ty si mi nepomohla.“ „Ale to nie je pravda, ja som ti chcela pomôcť.“ Dvíham ju a zase čakám na 'prosím'.

Za chvíľu sa ozve prosím a zase sme kamarátky a dokončujeme rozprávku, lenže rozviazala sa jej šnúrka na topánke. Zohýnam sa, že jej ju zaviažem. Pred piatimi minútami sme už mali byť v škôlke a stále sme o dve ulice inde. Určite už nemusím písať, čo sa stalo. „Nechaj ma, ja sama.“

Prečo tak bežný príbeh popisujem. Lebo keď od neho o pár krokov odstúpim, vidím v tom smiešne sa zlostiacom človečikovi seba ako rovnako zlostiace sa, vzdorovité Božie dieťa. Rovnako neviem uznať po všetkých svojich pádoch, že je dobré mať niekoho, koho sa môžete držať za ruku. Rovnako sa mi nechce povedať: Odpusť, nechcela som. A ďakujem. „Mami.“ „No, prosím.“ „Ja ťa mám veľmi rada.“ Viem prečo je Boh náš Otec a my sme jeho deti. Lebo cez deti sa môžeme dozvedieť veľa o Bohu. Aj o sebe.

Pokračování příště...

Víra a skutky: z listu sv. apoštola Jakuba

Co to pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit?

Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá.

Ale někdo by mohl říci: „Ty máš víru a já mám skutky.“ Ukaž mi tu svou víru, která je beze skutků! Já ti však ze svých skutků mohu dokázat svou víru.

Ty věříš, že je jeden Bůh? Zcela správně. I zlí duchové věří, a přesto se

třesou hrůzou.

Chceš se tedy přesvědčit, ty bláhový člověče, že víra beze skutků je jalová?

Náš praotec Abrahám, který na oltáři obětoval svého syna Izáka – nebyl ospravedlněn pro své skutky? Z toho můžeš vidět, jak jeho víra působila spolu se skutky a že teprve pro skutky se jeho víra stala dokonalou. Tak se splnilo, co říká Písmo: „Abrahám uvěřil Bohu, a byl za to uznán za spravedlivého“ a stal se Božím přítelem. Vidíte tedy, že člověk bývá ospravedlňován pro své skutky, ne jenom pro víru.

Neboť jako tělo bez duše je mrtvé, tak i víra beze skutků je mrtvá.

Pravidelný pořad bohoslužeb

Brandýs n. L., kostel Obrácení sv. Pavla	Út, St 18.00, Čt 9.00, Pá 18.00, Ne 8.30
Lázně Toušeň, kostel sv. Floriána	Ne 10.30
Svémyslce, kostel sv. Prokopa	Ne 14.30
Zápy, kostel sv. Jakuba	<i>1. sobota v měsíci 16.15</i>
Mratín, kostel sv. Michala	<i>mše nejsou</i>
Sluhy, kostel sv. Vojtěcha	<i>3. sobota v měsíci 16.15</i>

Bohoslužby v okolních farnostech

St. Boleslav, Nanebevzetí P. Marie	Po, St, So 9.00, Út, Pá 18.00, Ne 9.00, 18.00
Čelákovice, Nanebevzetí P. Marie	St, Pá 17:30, Ne 9.30
Mochov, sv. Bartoloměje	Ne 8.00
Nehvizdy, sv. Václava	Ne 11.00
Chvaly, sv. Ludmily	Čt, Pá 18.30, So 8.30, Ne 8.30, 19.30
